

Veřejná správa jako korupční problém

Radim Bureš, Transparency International
Praha 18. prosince 2012

- Úřady (veřejná správa) si podle GfK drží první příčku korupcí nejzatíženějšího sektoru v letech 1998 až 2006
(v roce 2009 ji předběhly politické strany)
- Globální zpráva o konkurenceschopnosti (ze 144 zemí):
 - klientelismus v rozhodování vládních úředníků (123. místo na světě),
 - transparentnost tvorby vládní politiky (98. místo)
 - plýtvání veřejnými prostředky (119. místo)

Veřejná správa jako korupční problém?

- Zkorumpovaní jednotliví úředníci v dílčích věcech?
- Cílené ovlivňování legislativy?
- Systém veřejných zakázek?
- Korupční charakter největších tendrů?
- Dosazování loajálních osob do vedoucích funkcí?
- Sabotování dozorové a sankční činnosti?

Nevíme

Jaký je to korupční problém?

- Problémem jsou veřejné zakázky
- Problémem jsou lidi, výběr a udržení kvalitních úředníků

Obecná mínění

- 80 % všech veřejných zakázek zadávaných českými ministerstvy v letech 2006-2010 byly přiděleny neveřejně nebo bez soutěže.
- V 67 procentech případů šly nákupy ministerstev mimo Informační systém veřejných zakázek (ISVZ).
- Dalších 14 % objemu zakázek ministerstva tvoří tzv. jednohubky – zakázky s identickým počtem uchazečů a vítězů (obvykle jedním).
- Celková hodnota neprůhledně zadaných zakázek činí 276 miliard korun, tedy například asi jednu pětinu stávajícího státního dluhu.

Veřejné zakázky (zdroj zIndex)

- Teze: vysoká fluktuace ohrožuje kvalitu činnosti
- Fluktuace na vedoucích pozicích ministerstev (VŘ, ŘO, VO) v roce 2010 a 2011 – 44%
- Ministerstvo xy – v roce 2010 – změna na funkci vedoucího oddělení - 90%!!
- Změny na funkci ředitele odboru na 4 ministerstvech v roce 2010 – 65%, 60%, 50%, 33%
- Zdroj: TI

Stabilita pracovníků – Fluktuace

- Nabízené řešení:
upravíme zákon
(zákon o zadávání veřejných zakázek,
zákon o úřednících)
- Žádoucí řešení:
monitoring, vyhodnocování a změny v
řízení

Řešení?

Ministr?

- Jaká je odpovědnost ministra neexistující strany?
- Jaká je odpovědnost ministra, ke kterému se strana dávno nehlásí?

Státní tajemník, či jiný vrcholný kariérní úředník?

- Žádného nemáme!!!

Kdo je odpovědný?

- Činnost ministerstev řídí, kontroluje a sjednocuje vláda České republiky
- Úkoly spojené s odborným, organizačním a technickým zabezpečením činnosti vlády České republiky a jejích orgánů plní Úřad vlády České republiky.
- Organizační jednotkou Úřadu vlády České republiky je Generální ředitelství státní služby.

(kompetenční zákon, § 28)

**Kdo o zkvalitnění státní správy
pečuje?**

- Služební zákon: 218/2002 Sb.
- Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 2015, s výjimkou ustanovení .., § 11 až 13, ..., která nabývají účinnosti dnem vyhlášení.
- § 11
- **Generální ředitelství státní služby a generální ředitel**
- Generální ředitelství státní služby (dále jen "generální ředitelství") je organizační jednotkou Úřadu vlády; působí jako organizační, koncepční, koordinační, ústřední řídicí, výkonné a kontrolní místo ve věcech služby podle tohoto zákona.

Generální ředitelství státní služby

- Informace, že úřady jsou zkorumpované je vágní informace
- Podrobnější studie a analýzy jsou žádoucí
- Když chybí – hrozí riziko účelové manipulace (nekoncepční zásady do státní správy, nesmyslná elektronizace agend)
- Musí existovat instituce, která se analytickou činností a otázkám řízení veřejné/státní správy bude věnovat

Závěr